

Základní škola T. G. Masaryka MILOVICE

Školská 112, 289 23 Milovice
tel.: +420 325 577 221, +420 732 771 266
e-mail: zsmilovice@zsmilovice.cz; www.zsmilovice.cz

Koncepce péče o nadané žáky

v ZŠ T. G. Masaryka Milovice

Obsah

I.	Teoretický koncept a právní rámec.....	3
II.	Stanovené principy a formy vzdělávání nadaných žáků.....	4
III.	Teoretický koncept a právní rámec	4
IV.	Personální, metodologické a materiální zázemí pro práci s nadanými žáky	5
V.	Příloha.....	7
	Priority, úkoly a stanovení kompetencí pro školní roky 2017/2018 – 2018/2019.....	7

I. Teoretický koncept a právní rámec

Nejčastěji je nadání definováno jako soubor schopností, které umožňují jedinci dosahovat výkonů nad rámec běžné průměrně populace. Množství žáků s nadáním se odhaduje na 2 – 3%. Nadaný žák může disponovat jedním, ale i několika druhy nadání. Nadaní žáci vynikají svými intelektovými schopnostmi, jsou tvořiví, kreativní a schopní hledat nové cesty.

Nadání lze rozdělit na několik oblastí, kde se jedinec jeví jako nadaný:

- intelektové schopnosti- verbální, početní, paměťové schopnosti
- specifické akademické vlohy- matematické nadání, nadání pro přírodní vědy...
- kreativní nadání- jedinec neustále vymýšlí a tvoří nové nápady, materiály....
- vědecké schopnosti – technické, matematické, jazykové nadání....
- mechanické schopnosti – talent v umění, vědě, prostorová představivost....

Všechny tyto druhy se u jedince prolínají a nejsou jasně ohraničené.

Nadané dítě se však může vlivem nedostatku podnětů a problémů k řešení začít nudit a hledat způsoby, jak by se zabavilo. Takové dítě může být ve škole neúspěšné a problémové. Může mít problémy se sociální adaptací, má méně kamarádů - nemá se s nimi o čem bavit, projevuje se jako hyperaktivní, je perfekcionista, nesoustředěný (denní snění), neposlouchá, odmlouvá, pošťuchuje spolužáky, vykřikuje, nenosí vypracované úkoly, vyhledává konflikty. Až příliš často přicházejí tyto děti do poraden s podlomeným sebevědomím, protože zažívaly řadu selhání, neúspěchů a odmítání. Mnohdy mají problémy s autoritou vzhledem k tomu, že nejsou brány jako rovnocenní partneři

Práce s nadanými žáky je velmi náročnou a důležitou součástí učitelské profese. Nadaní žáci vyžadují specifické vzdělávací přístupy. Některé nadané děti mohou v oboru, o který se zajímají, obohatit svými znalostmi i učitele.

V naší škole vycházíme při práci s nadanými žáky plně z ustanovení právních norem a metodických doporučení, zejména z §§ 16 a 17 zákona č. 561/2004 Sb. (Školský zákon), §§ 27-31 vyhlášky č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen „vyhláška“) a Informace MŠMT k rozvoji nadání žáků ZŠ a gymnázií – stručný přehled vybraných podpůrných opatření. S ohledem na koncepci školy, její filozofii a možnosti budeme prioritně podporovat žáky s tzv. obecným nadáním (vysoká úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností). Žáky nadané v pohybových, manuálních nebo uměleckých oblastech budeme podporovat dle dílčích možností školy. Předpokládáme tak, že počet nadaných žáků v naší škole bude přibližně 15, přičemž více bude těchto žáků na prvním stupni.

II. Stanovené principy a formy vzdělávání nadaných žáků

V naší škole upřednostňujeme prioritně následující principy při práci s nadanými:

- sociální začlenění do kolektivu vrstevníků s cílem podporovat jejich sociální vazby a dovednosti ve společnosti;
- individualizace, při které je stěžejní pěstovat v žácích větší odpovědnost za obsah a rychlost, s jakou v učení postupují, a současně vést žáky ke kontrole kvality vlastní práce;
- diferenciaci, při které je kladen hlavní důraz na přiměřenost vzdělávacího programu a učiva charakteristikám těchto žáků.

K práci vytváříme materiální, organizační a tvůrčí podmínky a mezi používané formy práce patří zejména:

1. akcelerace jako proces urychlování vzdělávacího procesu (přeřazení do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku, výuka vybraného předmětu o ročník výše)
2. enrichment jako proces obohacování, rozšiřování a vyšší náročnosti učiva (v rámci PLPP u žáků vytypovaných školou ve smyslu §27 odst. 1 vyhlášky a v rámci IVP u žáků mimořádně nadaných ve smyslu ustanovení §27 odst. 2 vyhlášky)
3. grouping jako proces seskupování žáků podle jejich schopností
 - a) v rámci vyučovacích hodin dle §27 odst. 4 vyhlášky, kdy škola vytvoří skupiny nadaných žáků, přičemž žáci ve skupině budou absolvovat jednu vyučovací hodinu týdně (zpravidla hodinu matematiky) paralelně se svou kmenovou třídou
 - b) nad rámec vyučovacích hodin formou rozšířené nabídky aktivit určených vytypovaným žákům (příprava a účast na soutěžích a olympiádách, kroužky zaměřené na podporu nadání, rozvoj pomocí speciálních her, deskových her a počítačových programů apod.)

III. Teoretický koncept a právní rámec

Proces identifikace nadaných žáků bude zpravidla prováděn dle níže uvedeného postupu. Výjimečně lze vytipování žáka provést i jiným způsobem např. budou-li již známy závěry odborného vyšetření ze specializovaného pracoviště.

1. Screeningové posouzení třídním učitelem, který při svém hodnocení schopností a předpokladů žáka jak standardizované posuzovací škály, tak další metody.
2. Rozhovor koordinátora nadání (případně školního psychologa, třídního učitele) s rodiči žáka, poskytnutí informace o zjištěných školy a nabízené podpoře, získání souhlasu rodičů s dalšími postupy (diagnostika, výběr rámce forem podpory).

3. Zpřesnění diagnostiky a vyprofilování individuálních potřeb žáků, případně rozhodnutí o účelnosti vyšetření ve školském poradenském zařízení (školní psycholog).
4. Týmové zpracování plánu pedagogické podpory, jedná-li se o nadané žáky nebo individuálního vzdělávacího plánu u žáků mimořádně nadaných na základě doporučení školského poradenského zařízení.

Z hlediska kategorií vytypovaných žáků se tak bude jednat o

- nadané žáky, u nichž budou přijímána opatření, resp. formy podpory plně v kompetenci školy a předpokladem pro jejich realizaci bude souhlas zákonných zástupců žáka (enrichment, grouping atd.) a
- mimořádně nadané žáky, u kterých škola bude aplikovat podpůrná opatření v souladu s doporučeními školského poradenského zařízení (akcelerace, enrichment, grouping, pedagogická intervence atd.).

Formy, metody práce a aplikované postupy se však u obou kategorií mohou prolínat. U všech nadaných žáků bude zpravidla jedenkrát za tři měsíce vyhodnocována efektivita poskytované podpory.

Hodnocení nadaných žáků bude realizováno dle pravidel stanovených právními předpisy a metodickými doporučeními, přičemž známka na vysvědčení bude známkou vyučujícího za učivo kmenové třídy a při zapojení žáka do práce paralelní skupiny bude zpracováno slovní hodnocení, jehož podkladem bude hodnocení plnění požadovaných výstupů dle IVP nebo PLPP.

IV. Personální, metodologické a materiální zázemí pro práci s nadanými žáky

Na plnění koncepce se podílí kooperativně tým pracovníků školy. Za sjednocování postupů, stanovení metodiky pro vyučující a dodržování cílesměrnosti zodpovídá školní koordinátor péče o nadané žáky. Postupuje v součinnosti se školním psychologem a dalšími pracovníky školního poradenského pracoviště.

V rámci metodologického zázemí bude škola čerpat jak z rezortních zdrojů a institucí (MŠMT ČR, PPP Středočeského kraje a její koordinátorka pro rozvoj nadání, koordinátor podpory nadání NIDV pro Středočeský kraj apod.), tak z nezávislých organizací (Mensa apod.), a dalších zdrojů (www.nivd.cz, www.rvp.cz, www.nuv.cz, www.talentovani.cz, www.nadanedite.cz, www.proskoly.cz atd.)

V krátkodobém horizontu se při plnění úkolů vyplývajících z koncepce škola zaměří především na:

- podporu vzdělávání všech pedagogických pracovníků školy v oblasti práce s nadanými žáky
- rozšíření portfolia diagnostických nástrojů pro identifikaci nadaných žáků

- efektivnější prezentaci nabízených služeb (informace pro zřizovatele, odbornou i laickou veřejnost...)
- zpřehlednění portfolia materiálů a pomůcek, kterými škola disponuje, a které jsou určeny k využití k práci s nadanými žáky interně pedagogickými pracovníky, případně zápůjčkou pro rodiče

V. Měření úspěšnosti v daném roce

Vytvořením dotazníků a jejich vyhodnocením dojde k měření úspěšnosti. Na základě výsledků bude metodologická skupina v péči o nadané žáky jednat o posunech v daných oblastech.

Dotazníky:

- Pro nadané žáky
- Pro rodiče nadaných žáků
- Pro učitele, kteří s nadanými žáky pracovali

VI. Příloha

Priority, úkoly a stanovení kompetencí pro školní roky 2017/2018 – 2018/2019

Priority a úkoly:

1. Výběr nadaných žáků dle postupů stanovených v koncepci na 1. stupni
2. Vytvoření PLPP (případně IVP) u vybraných žáků a projednání realizace navrhovaných forem podpory s příslušnými vyučujícími
3. Zahájení práce s vytvořenou skupinou nadaných dle §27 odst. 4 vyhlášky ve druhých a třetích ročnících od září 2018 (jedna hodina matematika týdně jako paralelní výuka skupiny) za předpokladu naplnění adekvátního počtu žáků ve skupině
4. Průběžné naplňování krátkodobých cílů koncepce (viz kapitola „Personální, metodologické a materiální zázemí pro práci s nadanými žáky“)

Kontakty na zodpovědné pracovníky:

Koordinátor vzdělávání nadaných žáků - Mgr. Barbora Nováková

(barbora.novakova@zsmilovice.cz)

Školní psycholog - PhDr. Jitka Čmuharová (jitka.cmuharova@zsmilovice.cz)

Schváleno na pracovní poradě dne: 27. 2. 2018

.....
Mgr. Lada Flachsová,
ředitelka školy